

بازخوانی تاریخ فرهنگی ایران

۷ دی ۱۳۹۳ ساعت ۱۵:۲۶

این اثر به لحاظ نوع نگاه جامع نگر و روش تحقیق علمی و طبقه بندی موضوعی مباحث فولکور اثری علمی و قابل اعتبار می‌نماید. مولف با توجه به آگاهی عمیقی که از فرهنگ و ادب ایرانی داشته، با بینشی علمی - تخیلی خاستگاه برخی عناصر فولکوری، روند شکل گیری و تحول تاریخی - جغرافیایی و اجتماعی - فرهنگی و گروه حاملان فولکور در ایران و حوزه های فرهنگ ایرانی را مطالعه می‌کند و رابطه میان ادبیات شفاهی و مکتوب و ادبیات نوین را نشان می‌دهد.

کتاب «ادبیات فولکور ایران» حاصل پژوهش و تحقیق محقق توانمند اهل چک، ییری سیپک است. این اثر در واقع برگردان قسمت پنجم مجموعه‌ای است که ایران شناس برجسته چک، پرفسوریان ریپکا با عنوان «تاریخ ادبیات ایران» به زبان چکی منتشر ساخت. یان ریپکا این مجموعه ارزشمند را که بخش‌هایی از آن به زبان فارسی ترجمه شده است، با همکاری محققان بزرگی در شش بخش اصلی تنظیم کرد.

بخش اول به ادبیات فولکور حماسی ایران می‌پردازد و افسانه‌های پهلوانی و اهمیت آنها، نویسندگان دوران باستان و ناقلان موضوع‌های ادبیات فولکور ایران و همچنین مفهوم و اهمیت حماسه‌های ادواری در ادبیات فولکور ایران را مورد نقد و بررسی قرار می‌دهد.

بخش دوم این کتاب با عنوان ادبیات سرگرم کننده در ادبیات فولکور ایرانه عناصر ایرانی در داستان‌های هزار و یک شب و مجموعه‌های مشابه، ادبیات تعلیمی، سرگرم کننده و پندنامه شاهان و داستان‌های حیوانات و کلیله و دمنه را مطالعه کرده و بخش سوم با نگاهی عمیق به ادبیات فولکور مکتوب؛ رمان‌های تخیلی در کتابچه‌های فولکور و کتاب‌های تعبیر خواب و طالع بینی‌ها را مورد مطالعه قرار می‌دهد.

تاثیر ادبیات فولکور بر ادبیات نوین فارسی و تاجیکی در بخش چهارم و ادبیات فولکور مذهبی و ارتباط آن با ادبیات فولکور در بخش پنجم کتاب مورد بررسی قرار می‌گیرد.

بخش ششم کتاب ادبیات نمایشی فولکور ایران را بازگشایی می‌کند که در آن سیر تکامل تعزیه و دیگر مراسم مذهبی، تئاتر عروسکی، تئاتر خیمه شب بازی و هنر نوین نمایشی و ارتباط آن با ادبیات فولکور آورده شده است.

این اثر به لحاظ نوع نگاه جامع نگر و روش تحقیق علمی و طبقه بندی موضوعی مباحث فولکور اثری علمی و قابل اعتبار می‌نماید. مولف با توجه به آگاهی عمیقی که از فرهنگ و ادب ایرانی داشته، با بینشی علمی - تخیلی خاستگاه برخی عناصر فولکوری، روند شکل گیری و تحول تاریخی - جغرافیایی و اجتماعی - فرهنگی و گروه حاملان فولکور در ایران و حوزه های فرهنگ ایرانی را مطالعه می‌کند و رابطه میان ادبیات شفاهی و مکتوب و ادبیات نوین را نشان می‌دهد.

نگارنده در این اثر کم حجم می‌کوشد به تطبیق عناصر فولکور بین ملل مختلف بپردازد. هرچند وی معتقد است که پژوهش تطبیقی در این زمینه، کاری جدید و فراگیر را می‌طلبد. از سوی دیگر نوه بینش مؤلف به موضوع و روش تحقیق و بررسی نقادانه وی از مسائل فولکوری در گستره وسیع فرهنگی ایران و بررسی جامع نگر وی بدیع و تازه می‌نماید و می‌تواند برای پژوهشگران حوزه فرهنگ مردم به عنوان الگوی پژوهشی مناسب مفید واقع گردد.

آدرس مطلب :

<https://www.cafetari.kh.com/news/۲۰۴۰۷/ایران-فرهنگی-تاریخ-بازخوانی>